

Regeringskansliet
Infrastrukturdepartementet
i.registrator@regeringskansliet.se

2021-01-11
LM2020/024739
ER REFERENS: I2020/00279

Lantmäteriets yttrande över promemoria avseende tidsfrister och kontaktpunkt för att främja produktionen av förnybar energi

Lantmäteriet har fått möjlighet att senast den 18 januari 2021 yttra sig över förslag till ny lag och ny förordning med bestämmelser om tidsfrister för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar el och om inrättandet av en kontaktpunkt för vissa tillståndsförfaranden vid produktion av förnybar energi.

Lantmäteriet vill först kommentera hur myndigheten uppfattar direktivet där skillnaden mellan tillståndsförfarande och markåtkomst blir central och lämnar därefter synpunkter kopplade till det nuvarande förslaget.

För det fall att tolkningen av artikel 16 och bedömningen av den nya förordningens tillämplighet på ledningsrättslagen skulle kvarstå, trots det som Lantmäteriet gör gällande i detta remissvar, vill myndigheten lämna komplementär synpunkter på förslaget, se separat yttrande.

Skillnaden mellan markåtkomst vid lantmäteriförrättning och ansökan om tillstånd

Lantmäteriet gör bedömningen att ledningsrätt enligt ledningsrättslagen (LL, SFS 1973:1144) inte omfattas av Europaparlamentets förnybartdirektiv, artikel 16, och därmed inte heller bör ingå i det aktuella författningsförslaget.

Anledningen till denna tolkning är att ledningsrätt inte är ett tillstånd utan en åtgärd som i vissa fall kan komma i fråga för att säkerställa rätten till mark. Att rätten till marken är säkerställd utgör dock i vissa fall en förutsättning för att få tillstånd till en viss åtgärd. Även det motsatta gäller i vissa situationer, att beviljade tillstånd kan vara en förutsättning för lantmäteriförrättningens inledande.¹

¹ Se 17 § LL avseende möjligheten att inleda förrättning innan koncessionsbeslut beviljats.

Skillnaden mellan vad som är tillåten markanvändning och fastighetsbildning, i detta fall upplåtelse av mark enligt ledningsrättslagen, framgår av proposition 2013/14:58 *En samordnad tillståndsprövning vid fastighetsbildning*. Där slås fast att den tillåtna markanvändningen inte avgörs genom en lantmäteriförrättning (s. 17). Förslagen i propositionen ledde fram till att 19 § LL fick sin nuvarande utformning. Av 19 § 2 stycket LL framgår att det är frågan om en upplåtelse och inte ett tillstånd. Syftet med bestämmelsen är att underlätta samordningen mellan en ledningsförrättning och andra myndigheters tillståndshantering.

Markåtkomst kan, beroende på omständigheterna i det enskilda fallet, åstadkommas genom expropriation, ledningsrätt, officialservitut, avtalservitut, eller någon form av nyttjanderätt. Om det är fråga om expropriation eller avtalslösningar blir Lantmäteriet inte inblandat.

Förslag gällande tidsfrister

Skulle en annan bedömning bli aktuell än den ovannämnda så att ledningsrättsinstitutet ändå träffas av artikel 16 vill Lantmäteriet lämna följande synpunkter.

Ledningsrättslagen gäller för ledningar och tillbehör vars ändamål framgår av 2 § LL. Ledningsrätt får upplåtas för ”elektrisk starkströmsledning för vilken koncession födras” (2 § 1 stycket 2 punkten LL). Det har i promemorian och i Naturvårdsverkets rapport redovisats olika uppfattningar om vilka elledningar som ska anses berörda av de tidsfrister som omfattas av förslaget. Så som Lantmäteriet förstår det, har det fastslagits i promemorian att ledningar som omfattas av koncession inte samtidigt träffas av kraven på tidsfrister enligt förslaget till förordning.² Med uttrycket utrustning för anslutning till elnätet avses i förslaget till förordning endast icke koncessionspliktiga nät, transformator- eller kopplingsstationer.³ Då dessa ledningar och tillbehör inte är koncessionspliktiga blir följderna att ledningsrättslagen inte är tillämplig. Eftersom inga ledningar som det är möjligt att bilda ledningsrätt för träffas av förslaget bör 4 § 13 punkten i förslaget till förordning utgå.

Förslag gällande inrättandet av en kontaktpunkt

Eftersom Lantmäteriet gör bedömningen att ledningsrätt inte är ett tillstånd samt att ledningsrättslagen inte är tillämplig på de, i förslaget till förordningen, berörda ledningarna och den tillhörande utrustningen är Lantmäteriets uppfattning att det inte heller är aktuellt för myndigheten att medverka i inrättandet av en kontaktpunkt.

² Se sida 13 i promemorian.

³ Framgår av 2 § 2 stycket i förslaget till förordningen.

Beslut i detta ärende har fattats av undertecknad generaldirektör. I den slutliga handläggningen har även stf generaldirektör Anders Lundquist, divisionschef Tove Elvelid, stabschef Catharina Hökby, teknologie doktor Linda Sabel och lantmätare Linda Aldén deltagit (föredragande).

Susanne Ås Sivborg, generaldirektör

OM PERSONUPPGIFTER

När Lantmäteriet samlar in personuppgifter ska myndigheten lämna information om den behandling av personuppgifter som görs. Informationen går att hitta på hemsidan <https://www.lantmateriet.se/personuppgifter> eller genom att kontakta Kundcenter på telefonnummer 0771-63 63 63.

2021-01-12

LM2020/024739-0002